

fot. archiwum Starostwa Powiatowego w Chrzanowie

Kultura i ludzie

Powiatu Chrzanowskiego

Kultura i ludzie

Zarówno kultura ludowa jak i folklor są mało znane szerszemu gronu społeczeństwa – niniejszy folder ma na celu przybliżenie tradycji ludowych, poczucia przynależności do regionu oraz prezentację jego kultury i sztuki poprzez nawiązywanie do dawnych obyczajów. Jednym z elementów zachowania wspólnego dorobku jest popularyzacja folkloru przez wiele zespołów działających na ziemi chrzanowskiej. Najwięcej informacji dotyczących folkloru odnosi się do pieśni obrzędowych. Na szczególną uwagę zasługują:

Culture and people.

Both folk culture and folklore are little known to the wider circle of society – this folder aims at describing folk traditions, the sense of belonging to the region, and at presenting its culture and art through referring to old customs. One of the elements of preserving the common heritage is the popularization of folklore by many groups operating in the region of Chrzanów. Most information concerning folklore refers to ritual songs. The following groups deserve special attention:

Teatr Ludowy „Tradycja”

W 1994 roku utworzono Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Ludowej. Początkowo Teatr odtwarzał obrzędy i zwyczaje ludowe. Zespół opracował przedstawienia pokazujące miejscowe obrzędy od Bożego Narodzenia do Wielkanocy, jak również obrzęd „Majówki” i „Kalwaryjki”. Teatr wystawił „Jasełka”, dwie sceny z „Wesela Krakowskiego” według własnego scenariusza, widowisko obrzędowe „Zimowy wieczór w wiejskiej izbie”, odtworzył obrzędy kolędnicze „Chodzenie z rajem” i „Zocki”, jak również widowisko obrzędowe pt. „Na paświsku”. W repertuarze znajdują się również przedstawienia dramatyczne i komedie jak: „Zemsta” A. Fredry, „Chłopcy” S. Grochowiaka, „Ożenek” N. Gogola. Teatr posiada grupy śpiewacze: żeńską i męską oraz teatralne: dorosłych i dzieci. Występuje na estradach z piosenkami, kabaretami, widowiskami, na dożynkach, imprezach gminnych i powiatowych, wojewódzkich, bierze udział w konkursach zdobywając liczne nagrody i wyróżnienia. (źródło: www.teatrtradycja.pl)

The “Tradycja” Folk Theatre.

In 1994, the Folk Culture Promotion Association was established. Originally, the Theatre reenacted folk rituals and customs. The group prepared shows presenting local rituals from the Christmas to the Easter, as well as the rituals of “Majówka” and “Kalwaryjka”. The Theatre staged “Jasełka”, two scenes from “Wesele Krakowskie” according to its own script, and a ritual show “Zimowy wieczór w wiejskiej izbie” [A Winter Evening in the Country Cabin], reenacted carol rituals “Chodzenie z rajem” and “Zocki”, and also a ritual show entitled “Na paświsku” [On the Pasture]. The group’s repertoire also includes dramatic and comic performances, such as “Zemsta” by A. Fredro, “Chłopcy” by S. Grochowiak, and “Ożenek” by N. Gogol. The Theatre has men’s and women’s singing groups and adults’ and children’s theatrical groups. It appears on stage with songs, skits, performances, on harvest festivals as well as on commune, district, and provincial events; it also takes part in contests in which it wins numerous awards and distinctions. Detailed information: www.teatrtradycja.pl

Zespół Pieśni i Tańca „Krakowiaczek”

Zespół powstał w styczniu 2003 r. Od początku prowadzony jest przez Teresę Majewską, która jednocześnie pełni funkcje kierownika, choreografa i instruktora. Sukcesy zespołu zapoczątkował udział w Przeglądzie Dziecięcych Zespołów Regionu Krakowskiego w Łoniowej. W Przeglądzie Grup Obrzędowych w Wygiełzowie zwyciężał dwukrotnie. W lipcu 2009 r. gościł na Festiwalu „Święto Dzieci Gór” w Nowym Sączu, a w lipcu 2010 r. uczestniczył w Balkan Folk Fest w Bułgarii, gdzie koncertował w Kiten i w Primorsku. W maju 2011 r. zespół reprezentował Gminę Alwernia na Festiwalu Miast Zaprzyjaźnionych „Europa” we Francji. Zespół podzielony jest na trzy grupy: rytmiczną, dziecięcą i młodzieżową. W swoim repertuarze posiada: programy oparte na autentycznych zabawach dziecięcych, jak: „Na paświsku”, „Na jagłody”, „Na grojeckim przeczeniu”, obrzędy i zwyczaje dawnej wsi w programach - „Krakowskie Podłazy”, „Kogucik i Śmigus Dyngus”, „Andrzejkowe wróżenie”, oraz tańce i śpiewki Krakowiaków Zachodnich, tańce śląskie, suitę sądecką, tańce narodowe. Wszystkie programy realizowane są tradycyjną gwarą, oraz z zachowaniem tradycyjnego stroju i zwyczajów. Zespół stale się rozwija i przygotowuje program związany ze śpiewkami i tańcami regionu chrzanowskiego.

The “Krakowiaczek” Song and Dance Group.

It was established in January 2003. From the beginning, it is run by Teresa Majewska, who is at the same time a manager, a choreographer, and an instructor. The success of the group began with the participation in the Cracow Region Children’s Group Review in Łoniowa. The group won the Ritual Group Review in Wygiełzów twice. In July 2009, it was present on the “Święto Dzieci Gór” Festival in Nowy Sącz, and in July 2010, it participated in the Balkan Folk Fest in Bulgaria, where it played in Kiten and Primorsk. In May 2011, the group represented the commune of Alwernia on the “Europa” Partner City Festival in France. The group is divided into three sections: rhythmic, child-

ren, and youth. Its repertoire includes programs based on authentic children’s games, such as “Na paświsku”, “Na jagody”, “Na grojeckim przeczeniu”, rituals and customs of the old country in the programs “Krakowskie Podłazy”, “Kogucik i Śmigus Dyngus”, and “Andrzejkowe wróżenie”, as well as dances and songs of Western Cracovians, Silesian dances, the suite of Sącz, and national dances. All programs are performed with traditional local dialect, keeping traditional garments and customs. The group is still developing and preparing a program related to the songs and dances of the region of Chrzanów.

fot. archiwum Starostwa Powiatowego w Chrzanowie

fot. archiwum Urzędu Gminy Babice

Zespół Pieśni i Tańca „Małopolanie”

Powstał w kwietniu 2007 r. Młodzież uczestniczyła w profesjonalnych lekcjach prowadzonych przez instruktorów Miejskiego Domu Kultury „Południe” w Katowicach, od nich także zespół na początku swojego funkcjonowania wypożyczał barwne stroje regionalne. Mimo, że „Małopolanie” istnieją stosunkowo krótko, mają na swoim koncie sukcesy. Stały repertuar grupy obejmuje: poloneza, tańce krakowskie i śląskie, suita tańców lubelskich oraz liczne regionalne pieśni. Repertuar grupy, ciągle jest wzbogacany o nowe elementy artystyczne. Uczestniczą w różnego rodzaju imprezach kulturalnych, występują dla społeczności lokalnej oraz w wydarzeniach reprezentujących Gminę Babice. Zespół jesienią 2009 r. wyjechał z występami na Białoruś, a w 2014 roku odwiedził polonię w Hurghadzie.

The “Małopolanie” Song and Dance Group.

The group was established in April 2007. The youth participated in professional classes run by the instructors of the “Południe” Municipal Community Centre in Katowice. In the beginning, the instructors also lent colourful regional garments. Although “Małopolanie” have been active relatively short, the group has already been successful. The regular repertoire of the group includes a polonaise, Cracow and Silesian dances, the suite of Lublin dances, and many regional songs. The repertoire is constantly enriched with new artistic elements. The group takes part in various kinds of cultural events; it performs for the local community, and during the events representing the commune of Babice. In the autumn 2009, the group went with its show to Belarus, and in 2014, it visited the Polish community in Hurghada.

Mieszkańcy powiatu chrzanowskiego od wielu lat poprzez swoją działalność artystyczną uczestniczą w tworzeniu lokalnego oraz ponadregionalnego dziedzictwa kultury. Rękodzielnicy, ludowi artyści najczęściej samodzielnie nabywali swoje umiejętności lub kontynuują rodzinne i ludowe tradycje.

Pracownia Rzeźby Ręcznej i Galeria „Drzewiej”

Zofia i Edward Góreckcy swoją działalność rozpoczęli kilka lat temu, zainspirowani ptakami rzeźbionymi przez dziadka, kontynuując w ten sposób rodzinną tradycję. Zaczynali od kilku rzeźb ptaków, stopniowo poszerzając działalność o rzeźby kolejnych gatunków, by dzisiaj oferować całą gamę polskiego ptactwa. Małżeństwo wykonuje także drewniane kwiaty, zabawki dla dzieci, płaskorzeźby i statuetki. Swoje prace prezentują na różnych wystawach, konkursach, imprezach kulturalnych i targach w kraju i za granicą. Prowadzą także Galerię „Drzewiej” w Porębie Żegoty, gdzie prezentowane są prace ludowych twórców z różnych regionów Polski. Można obejrzeć dzieła między innymi kowala, garncarza, kołodzieja, bednarza, a także rzeźby ludowe, witraże, bibułkarstwo, koronkarstwo i malarstwo w różnych technikach.

From many years, the residents of the district of Chrzanów participate in creating the local and supra-local cultural heritage through their artistic activity. Handicraftsmen and folk artists most often acquired their skills on their own or have been continuing family and folk traditions.

The “Drzewiej” Gallery and Hand Sculpture Workshop.

Zofia and Edward Góreckcy started their activity a few years ago, inspired by birds carved by their grandfather and continuing the family tradition. They began from several sculptures of birds, gradually extending their activity with sculptures of other species, so now they offer the whole range of Polish birds. The couple also makes wooden flowers, toys, reliefs, and figurines. They present their works on various exhibitions, contests, cultural events, and fairs both in Poland and abroad. They also run the “Drzewiej” Gallery in Poręba Żegoty, where they present the works of folk artists from various regions of Poland. In the gallery, you can see works of a blacksmith, a potter, a cartwright, a cooper, as well as folk sculptures, stained glass windows, tissue paper craft, lace making, and various techniques of painting.

fot. archiwum MNPE w Wygielzowie

Warsztat Garncarski – Jan Głuszek

Garncarstwo to tradycja przekazywana w rodzinie Pana Jana z pokolenia na pokolenie. Rzemiosłem zajął się w 1970 r. Początkowo wyrabiał doniczki, które były bardzo pożądanym towarem. Z czasem rozszerzył działalność o produkcję naczyń. Prace Pana Jana cechuje charakterystyczny dla regionu brak zdobień, prostota wykonania naczyń. Własny warsztat Pan Jan założył w 1997 r. Nazywa go warsztatem „ruchomym”, często bowiem zabiera w podróż wszystkie potrzebne narzędzia i urządza pokazy rzemiosła. Szczególnie lubi pracę z najmłodszymi, którzy wykonane wyroby zabierają ze sobą. Obecnie tworzenie wyrobów z gliny Pan Jan traktuje jako dodatkowe zajęcie i hobby. Wcześniej przez 30 lat miał własną firmę garncarską, która najlepiej funkcjonowała w latach 90 – w tym czasie swoje produkty wysyłał głównie za granicę, do Niemiec, Holandii i Francji.

Potter's Workshop – Jan Głuszek.

Pottery is the tradition that have run in the family of Jan Głuszek. He took up this craft in 1970. Originally, he produced flower pots, which were a much desired commodity. With time, he extended his activity with the production of dishes. The works by Jan Głuszek are characterized by the lack of ornaments and the simplicity of manufacturing, typical of this region. Mister Jan set up his workshop in 1997. He calls it a “moving” workshop, because he frequently takes all necessary tools and arranges craft shows. He is especially fond of working with children, who take the created items with them. Currently, creating items form clay is an additional occupation and a hobby of Mister Jan. Earlier, for 30 years, he was the owner of potter's company that has its prosperity in the 1990s, when his products were mostly sent abroad, to Germany, the Netherlands, and France.

Wikliniarstwo – Jan Gaździk

W rodzinie Pana Jana wikliniarstwo było tradycją przekazywaną z pokolenia na pokolenie. Sam nauczył się rzemiosła już jako dziecko. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu w Olszynie nie było niemal domu, w którym ktoś nie zajmowałby się rękodziełem. Zainteresowanie rzemiosłem tradycyjnym zaczęło jednak zanikać. Obecnie Jan Gaździk jest jednym z ostatnich wikliniarzy w okolicy. Pan Jan założył firmę eksportową „Korbex”, która zajmuje się sprzedażą produktów. Firma wysyła za granicę kosze, płoty, segmenty. Szczególną popularnością cieszą się wiklinowe choinki i bałwany. W swojej twórczości bazuje na wzorcach tradycyjnych oraz na własnych pomysłach. Wyrobów nie ozdabia, pozostawia je w formie naturalnej, czasami tylko stosuje kombinacje kilku rodzajów wikliny. Niezwykle ważna jest jakość materiału, o którą postanowił zatroszczyć się sam. Założył własną plantację wikliny, która obecnie obejmuje aż 5 hektarów pól i jest największą plantacją w okolicy. Twórca często odwiedza małopolskie i śląskie wsie. Ze swoimi wyrobami był także za granicą – w Czechach, na Słowacji, a nawet w Francji i Wielkiej Brytanii.

Wickerwork craft – Jan Gaździk.

Wickerwork is the tradition that have run in the family of Jan Gaździk. He learned this craft in his childhood. Just a few dozen years ago, there was no house in Olszyna, in which someone would not occupy themselves with handicraft. However, the interest in traditional craft started to fade. nowadays, Jan Gaździk is one of the last wicker workers in the area. He set up an export company “Korbex”, which sells his products. The company exports baskets, fences, and furniture. What is particularly popular are wicker Christmas trees and snowmen. The works of Jan Gaździk are based on traditional patterns and on his own ideas. He does not decorate his products, leaving them in their natural form. Sometimes only, he uses a combination of several kinds of wicker. The quality of the material is very important, so he decided to take care of it personally. He set up his own wicker plantation, which covers as many as 5 ha of fields and is the largest plantation in the neighbourhood. The artist frequently visits the villages of Małopolska and Silesia. He also presented his works abroad – in the Czech Republic, Slovakia, even in France and Great Britain.

fol. archiwum MNPE w Wygieszowie

Bibułkarstwo

Piękne kwiaty z bibuły oraz ozdoby najczęściej przygotowywane są przez Koła Gospodyń Wiejskich. Wykonywane ozdoby przedstawiają występujące w naturze kwiaty. To ginące rękodzieło nadal popularyzowane jest w powiecie chrzanowskim, spotkać można bukiety z kwiatów z bibuły, zdobione są nimi wieńce dożynkowe, palmy wielkanocne, podczas wielu imprez kulturalnych mieszkańcy mają okazję uczestniczyć w warsztatach z tworzenia kwiatów z bibuły.

Tissue paper craft.

Beautiful flowers made of tissue paper and decorations are prepared mostly by the Farmer's Wives' Associations. Most frequently, the decorations represent naturally occurring flowers. This dying handicraft is still being popularized in the district of Chrzanów; you can encounter bouquets of tissue paper flowers – they are used for decorating harvest festival wreaths and Easter palms. During many cultural events, the residents have the opportunity to participate in workshops in which tissue paper flowers are made.

Bractwo Rycerskie Ziemi Lipowieckiej

Powstało w 2005 r. Gości na wielu imprezach historycznych oraz turniejach rycerskich. Od kilku lat jest także organizatorem Turnieju Rycerskiego na Zamku Lipowiec. Bractwo zajmuje się odtwarzaniem życia ludzi w XII wieku. Członkowie własnoręcznie, stosując jedynie sposoby znane w średniowieczu, przygotowują stroje codzienne, zbroje rycerskie, przedmioty codziennego użytku oraz rycerski ekwipunek. Trudnią się średniowiecznym rzemiosłem oraz przygotowują się do rycerskich potyczek. Wszystko by jak najwierniej pokazać życie i walki w średniowieczu.

The Brotherhood of Knights of the Lipowiec Region.

It was set up in 2005, and has been invited to numerous historical events and knight tournaments. For several years, the Brotherhood is also an organizer of the Knight Tournament on the Lipowiec Castle. It reenacts the life of people from the 12th century. The members of the Brotherhood prepare everyday clothes, knight armors, everyday objects, and knight equipment on their own, using methods known in the Middle Ages only. They dabble at medieval handicraft and prepare themselves for knight skirmishes. They do all this in order to show medieval life and combat as closely as it is only possible.

Lekcje warsztatowe

Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygiełzowie zajmuje się na szeroką skalę popularyzacją kultury ludowej poprzez różne formy działalności. Oferuje lekcje muzealne o charakterze warsztatowym, propagujące tradycyjne rzemiosło, obrzędy i sztukę ludową. Warsztaty są skierowane do wszystkich grup wiekowych dzieci i młodzieży szkolnej. Uczestnicy mogą zapoznać się z realiami życia dawnej wsi i jej mieszkańców, pracami gospodarczymi, a także zabawami i obrzędami świątecznymi.

Workshop lessons.

The Vistula Ethnographic Park in Wygiełzów is engaged in a large scale popularization of folk culture through various activities. It offers museum workshop lessons promoting the traditional handicraft, rituals, and folk art. The workshops are aimed at children and teenagers of all age groups. The participants can get to know how the life of the inhabitants of the old village looked like and what were their farm works, games, and holiday rituals.

Koła Gospodyń Wiejskich

Działalność Kół Gospodyń Wiejskich jest barwnym elementem popularyzowania kultury i tradycji powiatu chrzanowskiego. KGW prezentują miejscowy folklor, a także promują powiat i gminy, na terenie których działają. Podstawowym elementem ich działalności jest działalność kulturalna. Kultuwują zanikające już tradycje. Mówią gwarą, odśpiewują przyśpiewki i piosenki związane z życiem na wsi, przygotowują regionalne potrawy, wykonują rękodzieło ludowe: hafty, kwiaty bibułkowe, szydełkowe robótki. Dzięki nim lokalne tradycje przekazywane są z pokolenia na pokolenie, a kultura powiatu chrzanowskiego pozostaje ocalona od zapomnienia.

foto. archiwum Starostwa Powiatowego w Chrzanowie

The Farmer's Wives' Associations.

The activity of the Farmer's Wives' Associations (Koła Gospodyń Wiejskich - KGW) is a colourful element promoting the culture and tradition of the district of Chrzanów. The KGW present the local folklore and promote the district and its communes, where they operate. The basic field of their activity is culture. They cultivate the already fading traditions. They speak local dialect, sing songs connected with the country life, prepare regional dishes, make folk handicraft: embroidery, tissue paper flowers, and crochet works. Thanks to them, the local traditions are passed from generation to generation, and the culture of the district of Chrzanów is saved from oblivion.

KGW z Gminy Trzebinia: KGW Bołęcín, KGW Czyżówka, KGW Dulowa, KGW Karniowice, KGW Lgota, KGW Młoszowa, KGW Piła Kościelecka, KGW Płoki, KGW Psary, KGW Siersza.

KGW z Gminy Babice: KGW Babice, KGW Jankowice, KGW „Lipowianki” Wygiełzów, KGW Zagórze, KGW Mętków, KGW Olszyny.

KGW z Gminy Alwernia: KGW Grojec, KGW Kwaczała, KGW Mirów, KGW Nieporaz, KGW Okleśna, KGW Regulice.

KGW z Gminy Libiąż: KGW Libiąż, KGW Gromiec, KGW Żarki.

KGW z Gminy Chrzanów: KGW Balin, KGW Luszowice, KGW Płaza, KGW Pogorzycze.

KGW from the commune of Trzebinia: KGW Bołęcín, KGW Czyżówka, KGW Dulowa, KGW Karniowice, KGW Lgota, KGW Młoszowa, KGW Piła Kościelecka, KGW Płoki, KGW Psary, KGW Siersza.

KGW from the commune of Babice: KGW Babice, KGW Jankowice, KGW “Lipowianki” Wygiełzów, KGW Zagórze, KGW Mętków, KGW Olszyny.

KGW from the commune of Alwernia: KGW Grojec, KGW Kwaczała, KGW Mirów, KGW Nieporaz, KGW Okleśna, KGW Regulice.

KGW from the commune of Libiąż: KGW Libiąż, KGW Gromiec, KGW Żarki.

KGW from the commune of Chrzanów: KGW Balin, KGW Luszowice, KGW Płaza, KGW Pogorzycze.

fot. archiwum LGD „Partnerstwo na Jurze”

ZESPOŁY LUDOWE, GRUPY ŚPIEWACZE, CHÓRY

Muzyka, śpiew i taniec były nieodłącznym elementem rodzinnych uroczystości, zwyczajów, obrzędów i codziennych prac.

Chrzanowskie Stowarzyszenie Folklorystyczne

Działa od 1998 roku przy Miejskim Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie. Zrzesza grupy śpiewaczo-obrzędowe: Balinianki, Luszowianki, Płazianki i Pogorzycanki, które popularyzują w środowisku chrzanowskim przyspiewki i piosenki ludowe oraz obrzędy i zwyczaje ludowe. Organizują m.in. przeglądy Małopolskich Grup Kolędniczych, Zapusty, Wielkanocny Przekładaniec, Wielką Majówkę, a także konkursy z zakresu plastyki obrzędowej.

FOLK GROUPS, SINGING GROUPS, CHOIRS

Music, singing, and dancing were an integral part of family gatherings, customs, rituals, and everyday works.

The Chrzanów Folklore Association.

It has been active since 1998 at the Municipal Centre of Culture, Sport, and Recreation in Chrzanów. It associates singing ritual groups: Balinianki, Luszowianki, Płazianki, and Pogorzycanki, which popularize folk songs, rituals, and customs in the area of Chrzanów. For instance, they organize the reviews of Carolers' Groups of Małopolska, the Shrovetide, the Easter event known as "Wielkanocny Przekładaniec" [Easter Layer Cake], the Great May Picnic, and contests in ritual art.

Bolęcianie

Męska grupa śpiewacza „Bolęcianie” została wydzielona w 2006 r. z grupy folklorystycznej „BOLĘCI-NIANIE”. Opracowuje program na potrzeby festiwali i przeglądów, pieśni kościelnych, ale także na okazje, takie jak festyny, pikniki, dożynki, święta wsi. Często występuje wspólnie z żeńską grupą „Bolęcanki”.

Zespół ludowy „Mirowianie”

Zespół występuje na licznych imprezach i przeglądach folklorystycznych, przedstawia tradycyjne obrzędy i przyspiewki ludowe naszego regionu.

Zespół folklorystyczny „Macierzanki”

Zespół bierze czynny udział w przeglądach, konkursach i imprezach kulturalnych na terenie gminy, powiatu i województwa. Panie występowały również w Telewizji Katowice z obrzędem „Babskie Świętowanie”, a także poza granicami kraju. Są laureatkami wielu nagród i wyróżnień w przeglądach i konkursach: śpiewaczych, obrzędowych i na potrawy regionalne. Repertuar zespołu jest różnorodny, od pieśni ludowych i przyspiewek poprzez obrzędy i skecze aż do piosenek okolicznościowych.

Zespół wokально-instrumentalny „WRZOS”

Działa przy Stowarzyszeniu Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Przyjaźń” w Żarkach. Bierze udział w uroczystościach oraz okolicznościowych spotkaniach organizowanych w gminie Libiąż i regionie. Na swoim koncie członkowie zespołu mają także zagraniczne występy w Czechach – na dożynkach w Gutach oraz na Zaolziu w Nieborach.

Zespół wokально-instrumentalny „ZORZA”

To muzyczna i śpiewacza działalność Stowarzyszenia Przyjaciół „Nie Bądź Sam” w Żarkach. Zespół bierze udział w licznych konkursach, uroczystościach kościelnych, narodowych i okolicznościowych wydarzeniach na terenie gminy Libiąż i w regionie. Ma też na koncie występy zagraniczne.

The “Bolęcianie” singing group.

The “Bolęcianie” men’s singing group has separated from the “Bolęcianianie” folklore group in 2006. It prepares the program for festivals and reviews of church songs, as well as for fests, picnics, harvest festivals, and village festivals. Often, it appears along with the “Bolęcanki” women’s singing group.

The “Mirowianie” folk group.

The group appears at numerous folklore events and reviews, presenting traditional rituals and folk songs of our region.

The “Macierzanki” folklore group.

The group participates in reviews, contests, and cultural events of the commune, district, and the entire province. Ladies also appeared in the Katowice Television with the ritual “Babskie Świętowanie” [Woman’s Celebration], as well as abroad. They are laureates of many awards and distinctions in singing, ritual, and regional cuisine reviews and contests. The repertoire of the group is very diverse, from folk songs through rituals and skits to occasional songs.

The “Wrzos” singing and instrumental group.

It operates at the “Przyjaźń” Association of Retirees, Pensioners, and Invalids in Żarki. The group takes part in celebrations and occasional meetings organized in the commune of Libiąż and the entire region. During its career, the group participated in performances abroad – in the Czech Republic, at the harvest festival in Guty, and in Niebory in Zaolzie.

The “Zorza” singing and instrumental group.

It is a music and singing activity of the “Nie Bądź Sam” Association of Friends in Żarki. The group participates in many contests, church and national ceremonies as well as in occasional events in the commune of Libiąż and the entire region. During its career, the group participated in performances abroad.

Rodzinno-Środowiskowy Zespół Regionalny „Nasz Tata”

Powstał w 1998 roku w Chrzanowie. Ta wielopokole-
niowa grupa folklorystyczna kultywuje tradycje regio-
nalne Krakowiaków Zachodnich i Małopolski. Działają
w zakresie m.in. śpiewu, tańca, teatru obrzędowego,
muzyki. Uświetniają uroczystości na terenie powiatu
chrzanowskiego i nie tylko, biorą udział w licznych
konkursach, przeglądach, festiwalach. Zdobyli liczne
nagrody i wyróżnienia. Grupa obecnie działa przy Po-
wiatowym Młodzieżowym Domu Kultury w Trzebinii.

Zespół folklorystyczny „Gromcaneczki”

Zespół czynnie bierze udział w życiu artystycznym
gminy i powiatu, jest też częstym bywalcem imprez
rangii wojewódzkiej, występował także w Telewizji
Katowice. Wielokrotnie również reprezentował gmi-
nę w konkursie „KRAKOWSKA WSTAŻKA”, a także
poza granicami kraju. Na repertuar zespołu składa-
ją się m.in. pieśni: dożynkowe, weselne, przyśpiewki
(miłosne, pasterskie, flisackie), kolędy, pastorałki,
pieśni okolicznościowe, obrzędy. Występowali na licz-
nych przeglądach i konkursach. Zespół jest laureatem
licznych nagród i wyróżnień.

Zespół folklorystyczny „Libiążanki”

Został powołany w 1980 r. Członkinie zespołu czynnie
uczestniczą w życiu kulturalnym gminy, powiatu i wo-
jewództwa. Biorą udział w różnego rodzaju przeglądach
i konkursach o randze powiatowej, a także wojewódzkiej.
Dwa razy w nagrodę występowały w Polanicy Zdroju. Są
laureatkami wielu nagród i wyróżnień w konkursach
śpiewaczych, obrzędowych i na potrawy regionalne. Na
repertuar zespołu składają się piosenki ludowe i okolicz-
nościowe, obrzędy i scenki okolicznościowe.

Zespół Folklorystyczny Karniowianie

Powstał w 2003 r. Propaguje tradycje w przedstawi-
eniach Misterium Męki Pańskiej, Herodach, Suzojach,
Obrzędzie Dożynkowym. Bierze udział w licznych

Family and Environment Regional Team „Our Father”

Was founded in 1998 in Chrzanów. This multigenera-
tional folklore group cultivates the regional traditions
of Western Krakowiak and Małopolska.

They are active in such areas as dance, singing, ritual
theater and music. They grace ceremonies throughout
Chrzanów and other counties alike and also participate
in numerous competitions, reviews, festivals.

They have won numerous awards and distinctions.
The group is currently active at the County Youth Cul-
ture Centre in Trzebinia.

The “Gromcaneczki” folklore group.

The group takes part in the artistic life of the commu-
ne and the district. It is also a frequent visitor of the
events of provincial level, and appeared in the Katowi-
ce Television. Repeatedly, it represented the commu-
ne in the “Krakowska Wstażka” contest, as well as in
contests abroad. The group’s repertoire includes son-
gs for harvest festivals and weddings, love folk songs,
shepherd’s songs, rafter’s songs, carols, Christmas son-
gs, occasional songs, and rituals. The group appeared
in numerous reviews and contests and is a laureate of
many awards and distinctions.

The “Libiążanki” folklore group.

It was established in 1980. The members of the group
actively participate in the cultural life of the commune,
district, and province. They take part in various kinds
of reviews and contests of a district and provincial
rank. They were invited to perform in Polanica Zdrój.
They are laureates of many awards and distinctions
in singing, ritual, and regional cuisine contests. The
repertoire of the group includes folk and occasional
songs, rituals, and occasional scenes.

The “Karniowianie” folklore group.

It was set up in 2003. The group promotes the tradition
in the performances of the Passion play, the “Herody”
and “Suzoje” rituals, and the harvest festival’s ritual.
The group participates in numerous enterprises in the

przedsięwzięciach na terenie powiatu chrzanowskiego, województwa małopolskiego, a także ogólnopolskich przeglądach zespołów ludowych. Zdobył liczne nagrody i wyróżnienia. Często uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych na terenie powiatu oraz Gminy Trzebinia.

Zespół folklorystyczny „Dulowiacy”

Powstał w 2003 r. Zespół aktywnie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych Gminy Trzebinia oraz powiatu chrzanowskiego. Zdobył liczne nagrody i wyróżnienia.

Grupa Śpiewacza oraz Zespół Ludowy „Psarzenie”

Aktywnie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych Gminy Trzebinia oraz powiatu chrzanowskiego. Zdobywali nagrody i wyróżnienia w wielu konkursach.

Zespół Folklorystyczny „Płocanki”

Powstał w 1990 roku. W repertuarze zespołu znajduje się blisko osiemdziesiąt utworów, w tym: pieśni ludowe charakterystyczne dla kultury Krakowiaków Zachodnich, piosenki biesiadne, pieśni religijne, kolędy. Ponadto „Płocanki” znane są publiczności z widowisk obrzędowych poświęconych kultywowaniu tradycji ludowych związanych między innymi z Bożym Narodzeniem, Wielkanocą, Dniem Strażaka, Dożynkami, prezentacjami i degustacjami potraw ludowych. Zdobyli nagrody oraz wyróżnienia w licznych przeglądach zespołów ludowych i folklorystycznych.

district of Chrzanów and the Małopolska Province, as well as in national folk group reviews. It won many awards and honourable mentions. Frequently, the group takes part in cultural events of the district and the commune of Trzebinia.

The “Dulowiacy” folklore group.

It was established in 2003. The group actively participate in the cultural events in the commune of Trzebinia and the district of Chrzanów. It has won many awards and distinctions.

The “Psarzenie” singing group and folk group.

The group actively participate in the cultural events in the commune of Trzebinia and the district of Chrzanów. It has won many awards and distinctions.

The “Płocanki” folklore group.

It was set up in 1990. The repertoire of the group includes almost 80 songs, including folk songs characteristic of the culture of Western Cracovians, party songs, religious songs, and carols. Moreover, the “Płocanki” group is known for ritual performances devoted to cultivating folk traditions connected with Christmas, the Easter, the Firefighter Day, the Harvest Festival, presentations and tasting of local dishes. It won awards and distinctions in numerous reviews of folk groups.

Chór „Echo” - Śląski Związek Chórów i Orkiestr, Okręg Nadwiślański

Powstał w 1965 r. Prowadzi działalność w zakresie: kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, twórczenia i upowszechniania kultury muzycznej. Odnosił sukcesy w kraju i za granicą. Chór „Echo” jest zespołem amatorskim, swą pracę wykonuje z pełnym zaangażowaniem, osiągając możliwie najwyższy poziom artystycznego wykonawstwa, czego dowodem są liczne odznaczenia chórzystów. Chór otrzymał Złoty Krzyż z Laurem przyznany przez Polski Związek Chórów i Orkiestr.

Chór Canticum Canticorum

Działa przy parafii Św. Barbary w Libiążu od 1990 r. Dyrygentem chóru jest Piotr Ciuła. W swoim repertuarze posiada utwory o charakterze religijnym, (także w jęz. łacińskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim), pieśni patriotyczne, folklorystyczne, gospel i muzykę rozrywkową. Propaguje kulturę powiatu chrzanowskiego, bierze udział w przeglądach i konkursach chórów, a także wiele razy wystąpił za granicą.

The “Echo” – The Silesian Association of Choirs and Orchestras, the Vistula District.

It was established in 1965 and is active in the field of culture, art, protection of cultural heritage and tradition, creation and dissemination of musical culture. The choir has been successful both in Poland and abroad. It is an amateur group, which does its work with full commitment, achieving the highest possible level of artistic performance, which has been proved by multiple awards of choristers. The choir was awarded the Golden Cross with Laurel, the distinction granted by the Polish Association of Choirs and Orchestras.

The “Canticum Canticorum” choir.

The choir operates in the parish of St Barbara in Libiąż since 1990. The conductor of the choir is Piotr Ciuła. The repertoire of the group includes religious songs (also in Latin, English, German, and Russian), patriotic songs, folk songs, gospel, and light music. The choir propagates the culture of the district of Chrzanów, takes part in choir reviews and contests, and frequently performs abroad.

Chór Milenium

Utworzony we wrześniu 1999 r. działa w ramach Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Trzebińskiej „COR”. W swoim repertuarze posiada utwory o tematyce ludowej, religijnej i patriotycznej. Są one twórczością zarówno kompozytorów polskich, zagranicznych, jak i efektem własnych opracowań muzycznych. Bierze udział w przeglądach i konkursach muzycznych, zapewnia również oprawę muzyczną dla wielu gminnych uroczystości.

Chór „Żaby”

Założony został w 1916 roku w Gimnazjum w Chrzanowie i działa do chwili obecnej jako najstarszy zespół artystyczny w mieście i regionie. Chór nieustannie krzewi polską pieśń chóralną uczestnicząc w koncertach okolicznościowych, upamiętniając święta państwowe i ważne wydarzenia rocznicowe. Posiada w swym repertuarze pieśni patriotyczne, religijne oraz ludowe. Uhonorowany został przez Polski Związek Chórów i Orkiestr Honorową Odznaką Złotą z Laurem, przez Burmistrza Miasta Chrzanowa „Medalem za Zasługi dla rozwoju Miasta i Ziemi Chrzanowskiej”.

Grupa Twórcza „CUMULUS”

Powstała w 1983 r. Od początku działalności prowadzi otwartą formułę działalności kulturalnej. Prowadzi ciągłą i aktywną działalność literacką, opiekuje się uzdolnioną poetycko młodzieżą, organizuje warsztaty literackie, spotkania autorskie, konkursy recytatorskie, spotkania chrzanowskich poetów z dziećmi i młodzieżą w placówkach kulturalnych i oświatowych na terenie Ziemi Chrzanowskiej. Każdego roku organizuje Ogólnopolski Konkurs Poetycki „O Herb Grodu Miasta Chrzanowa”

Stowarzyszenie Twórców Kultury

IN GREMIO w Chrzanowie

Działa od 2006 roku. Promuje ludzi utalentowanych, ich twórczość, idee i projekty służące rozwojowi kultury, sztuki, krajoznawstwa i nauki. Wspiera organi-

The “Milenium” choir.

The choir, established in September 1999, operates as a part of the “COR” Association of the Enthusiasts of the Trzebinia Region. Its repertoire includes folk, religious, and patriotic songs. They are both works of Polish and foreign composers and the result of choir’s own music arrangements. The group participates in music reviews and contests; it provides the musical setting for many communal celebrations.

The “Żaby” choir.

It was set up in 1916 in the Gymnasium in Chrzanów and has been active up to the present day as the oldest artistic group in the town and in the region. The choir incessantly propagates Polish choir song, participating in occasional concerts, commemorating national holidays and important anniversaries. Its repertoire includes patriotic, religious and folk songs. The choir was awarded the Golden Cross with Laurel, the distinction granted by the Polish Association of Choirs and Orchestras. Also, the Mayor of Chrzanów awarded the choir with the “Medal of Merits for Development of the City and Region of Chrzanów”.

The “CUMULUS” Creative Group.

It has been established in 1983. From the beginning, the group is engaged in an open formula of cultural activity. It is involved in constant active activity, takes care of poetically talented youth, and organizes literary workshops and meeting with authors, recitation contests, meeting of poets from Chrzanów with children and teenagers in cultural and educational institutions of the region of Chrzanów. Each year, the group organizes the All-Polish Poetic Contest called “O Herb Grodu Miasta Chrzanowa”.

The “IN GREMIO”

Association of Creators of Culture in Chrzanów.

It has been active since 2006. It promotes talented people, their creative activity, ideas, and projects for the development of culture, art, tourism, and science.

zacje pozarządowe, artystów, grupy nieprofesjonalne, osoby indywidualne. Członkowie stowarzyszenia organizują plenery na terenie powiatu chrzanowskiego oraz wyjazdowe. Twórczość Stowarzyszenia prezentowana była na licznych wystawach, również za granicą: w Ivanofrankovsku na Ukrainie w ramach „Karpackiego pleneru”.

The association supports non-governmental organizations, artists, non-professional groups, and individuals. The members of the association organize open airs in the district of Chrzanów and outside its borders. The activity of the Association has been presented on numerous exhibitions, also abroad: in Ivanofrankovsk in Ukraine as a part of the “Karpacki Plener” open air.

fot. archiwum Starostwa Powiatowego w Chrzanowie

ARTYŚCI Z POWIATU CHRZANOWSKIEGO

Andrzej Grabowski

Aktor teatralny, filmowy i kabaretowy, urodzony w Chrzanowie. Jego rodzinnym miastem jest Alwernia, gdzie wychowywał się wraz z braćmi: Mikołajem – aktorem i reżyserem oraz Wiktorem – inżynierem górnik. Andrzej Grabowski ukończył Państwową Wyższą Szkołę Teatralną w Krakowie w 1974 r. W latach 1974 – 75 i 1979 – 1992 grał w Teatrze im. Juliusz Słowackiego w Krakowie. Występował także na deskach Starego Teatru w Krakowie, Teatru im. L. Solskiego w Tarnowie, Krakowskiego Teatru Scena STU i Teatru Wielkiego-Opery Narodowej w Warszawie. W swoim dorobku ma też liczne role filmowe i telewizyjne. Filmy z jego udziałem to między innymi „Boża podszewka”,

ARTISTS FROM THE DISTRICT OF CHRZANÓW

Andrzej Grabowski.

A dramatic and movie actor and comedian, born in Chrzanów. Its family town is Alwernia, where he was raised together with his brothers: Mikołaj – actor and movie director, and Wiktor – mining engineer. Andrzej Grabowski graduated from the Academy for the Dramatic Arts in Cracow in 1974. In the years 1974-75 and 1979-92, he acted in the Juliusz Słowacki Theatre in Cracow. He also performed in the Teatr Stary in Cracow, L. Solski Theatre in Tarnów, the Scena STU Theatre in Cracow, and in the Grand Theatre-Polish National Opera in Warsaw. In his career, he played many movie and television roles. Among the movies with his appearance are “Boża podszewka”, “Wszyscy

„Wszyscy jesteśmy Chrystusami”, „PitBull”, „Lekcje Pana Kuki”. Największą sławę przyniosła Andrzejowi Grabowskiemu rola Ferdynanda Kiepskiego w „Świat według Kiepskich”. W Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie występuje w popularnym przedstawieniu „Chory z urojenia” Moliera.

Zespół Sztynywny Pal Azji

Został założony w 1986 roku przez gitarzystę i głównego twórcę tekstów - Jarosława Kisińskiego oraz Leszka Nowaka, Pawła Nazimka, Janusza Dedę i Andrzeja Turka. Chrzanowski zespół rockowy karierę rozpoczął od sukcesu w Jarocinie, gdzie dał się poznać jako zespół popowo-rockowy o punkowym zabarwieniu. Ich piosenka „Nasze reggae” stała się nieoficjalnym hymnem festiwalu, a zespół trafił do „złotej dziesiątki”. W następnym roku zespół wydał płytę pt. „Europa i Azja”, na której znalazł się jeden z ich największych hitów „Wieża radości, wieża samotności”. Obok tego utworu na pierwsze miejsce Listy Przebojów Programu Trzeciego Polskiego Radia trafił w 1989 r. utwór „Nie zmienię świata”. Pomimo roszad w składzie zespół nadal koncertuje i nagrywa nowe utwory. Obok założyciela zespołu obecnie występują w nim: Bartosz Szymoniak (śpiew), Krystian Różycki (gitara basowa), Zbigniew Ciaputa (perkusja) i Wojciech Wołyniak (gitara, instrumenty klawiszowe).

jesteśmy Chrystusami”, “PitBull”, and “Lekcje Pana Kuki”. However, the best known role of Andrzej Grabowski has been the role of Ferdinand Kiepski in the “Świat według Kiepskich” sitcom. In the J. Słowacki Theatre in Cracow, he plays in a popular performance entitled “Chory z urojenia”, based on Moliere’s play.

The “Sztynywny Pal Azji” band.

It was set up in 1986 by a guitarist and the major songwriter of the band - Jarosław Kisiński and Leszek Nowak, Paweł Nazimek, Janusz Deda and Andrzej Turek. The rock band from Chrzanów started its career from the success in Jarocin, where it appeared as a pop-rock band with a punk tone. Its song “Nasze reggae” became an unofficial anthem of the festival, and the band was included into the “Top Ten”. Next year, the group published an album entitled “Europa i Azja” with one of the band’s largest hits: “Wieża radości, wieża samotności”. Beside this song, in 1989, the first place of the Charts of the Third Program of the Polish Radio was occupied by the song “Nie zmienię świata”. Despite of reshuffling composition of the band, it still gives concerts and records new songs. Apart from the founder of the band, the group currently consists of: Bartosz Szymoniak (vocal), Krystian Różycki (bass), Zbigniew Ciaputa (drums) i Wojciech Wołyniak (guitar, keyboard).

*zdjęcie przedstawia założycieli zespołu: Leszek Nowak, Zbigniew Ciaputa, Paweł Nazimek i Jarosław Kisiński
fot. Lukasz Michalik*

Ada Szulc

Pochodzi z Chrzanowa, absolwentka Szkoły Muzycznej I stopnia w klasie skrzypiec. W 2011 roku wzięła udział w emitowanym przez TVN programie „X Factor”, w którym zajęła III miejsce. Artystka w latach 2006 - 2011 śpiewała w zespole pop-rockowym Chilitoy. Po sukcesie jaki odniosła w programie „X Factor” postanowiła skoncentrować się na karierze solowej. Dla niezależnego muzyka i producenta Mariusza Szypury (Silver Rocket, Happy Pills) nagrała 3 piosenki, w tym tytułową do filmu „Big Love”. Przygotowała też piosenkę finałową i wiodącą do animacji Disneya „Dzwoneczek i sekrety magicznych skrzydeł”. W 2013 roku rozpoczęła współpracę z DJ'em Adamusem, którego efektem jest jej pierwszy album „1000 miejsc”.

(źródło: www.wikipedia.pl)

CYKLICZNE WYDARZENIA KULTURALNE W POWIECIE CHRZANOWSKIM

POWIATOWY DZIEŃ SENIORA

– to impreza cykliczna organizowana co roku dla seniorów z powiatu chrzanowskiego. Największą atrakcją imprezy, która jest w formie biesiady to koncert gwiazd polskiej estrady muzycznej. Gościli u nas m.in. Alicja Majewska i Włodzimierz Korcz, Andrzej Rybiński, Wojciech Gąssowski.

DOŻYNKI POWIATOWE

– organizowane każdego roku w innej gminie powiatu chrzanowskiego. Święto rolników ma charakter symboliczny, dziękczynny za całoroczny wkład pracy rolników, a jednocześnie umożliwiający wyeksponowanie lokalnej tradycji poprzez obrzędowość, zaprezentowanie twórczości działających na terenie Powiatu Chrzanowskiego Kół Gospodyń Wiejskich oraz twórców ludowych zakończony zabawą taneczną. Oprócz imprezy powiatowej organizowane są Dożynki Gminne.

Ada Szulc.

She comes from Chrzanów, and she graduated from a first level music school in a violin class. In 2011, she participated in the “X-Factor” program broadcast by the TVN television, in which she was on the third place. In the years 2006-2011, the artist sang in the pop-rock band “Chilitoy”. Her success in the “X-Factor” convinced her to focus on a solo career. She recorded 3 songs, including a title song for the movie “Big Love”, for an independent musician and producer Mariusz Szypura (Silver Rocket, Happy Pills). She also prepared a final and leading song for the Disney animation “Dzwoneczek i sekrety magicznych skrzydeł”. In 2013, she began to cooperate with DJ Adamus, which resulted in her first album entitled “1000 miejsc”.

(source: www.wikipedia.pl)

CYCLIC CULTURAL EVENTS OF THE DISTRICT OF CHRZANÓW

THE DISTRICT SENIOR'S DAY

– it is a cyclic event organized annually for the senior citizens of the district of Chrzanów. The largest attraction of this event in the form a feast is a concert of Polish music stars. Among the guests were Alicja Majewska and Włodzimierz Korcz, Andrzej Rybiński, and Wojciech Gąssowski.

THE DISTRICT HARVEST FESTIVAL

– each year, the event is organized in a different commune of the district of Chrzanów. The farmers' festival has a symbolic character of thanksgiving for the whole year of farmers' work and allows the exhibition of the local tradition through rituals and the presentation of the activity of the Farmer's Wives' Associations and folk artists of the district of Chrzanów, which ends in a dancing party. Apart from the district event, there are also the Communal Harvest Festivals organized.

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYKI KAMERALNEJ I ORGANOWEJ

– organizowany na terenie Muzeum Nadwiślańskiego Parku Etnograficznego w Wygiełzowie. Festiwal skierowany jest do odbiorcy masowego i do lokalnego środowiska melomanów. Zyskał rangę wydarzenia artystycznego na mapie muzycznej województwa małopolskiego i śląskiego. Od lat gości wybitnych artystów polskich i zagranicznych.

TRADYCYJNY ODPUST

„POD CZERWONĄ JARZĘBINĄ”

– jest jednym z najbardziej uroczystych wydarzeń mających miejsce na terenie Skansenu w Wygiełzowie. Uroczystościom kościelnym towarzyszy impreza o charakterze ludycznym, w kościele z Ryczowa odprawiana jest uroczysta msza święta, w plenerach skansenu odbywają się prezentacje dawnych rzemiosł oraz pokazy tradycyjnych zajęć wiejskich.

POWIATOWE ŚWIĘTO MIODU

„MIODOBRANIE POD LIPOWCEM”

– impreza propaguje tradycje pszczelarskie, na terenie Skansenu w Wygiełzowie prezentują się koła pszczelarskie z regionu Małopolski Zachodniej, organizowane są konkursy dla dzieci, konkurs pasiek, występy Kół Gospodyń Wiejskich.

ZŁOT WIEDŹM I CZAROWNIC

– Zamek Lipowiec – impreza, która zabiera uczestników w świat iluzji i magii. Przebrani uczestnicy biorą udział m.in. w konkursie na największy wiedźmowski kapeluszek oraz konkursie na Miss Czarownic.

„ZIEMNIACZYSKO POD LIPOWCEM”

– podczas imprezy promowana jest sztandarowa potrawa powiatu chrzanowskiego „Ziemniaki po cabańsku”, a także inne lokalne i tradycyjne przysmaki przygotowywane przez Koła Gospodyń Wiejskich. Można wziąć udział w warsztatach, pokazach rzemiosła lokalnych artystów, zabawach oraz w konkursach dla dzieci i dorosłych. Na scenie prezentują się lokalni artyści.

THE INTERNATIONAL FESTIVAL OF CHAMBER AND PIPE ORGAN MUSIC

– the festival is organized within the area of the Museum of the Vistula Ethnographic Park in Wygiełzów. It is aimed at mass audience and a local music lovers. He gained the rank of an artistic event on a music amp of the Silesia and Małopolska Provinces. For years, it invites prominent Polish and foreign artists.

THE “POD CZERWONĄ JARZĘBINĄ” TRADITIONAL CHURCH FAIR

– it is one of the most solemn events in the heritage park in Wygiełzów. The church celebration is accompanied by a ludic event. A ceremonious mass is celebrated in the church from Ryczów, and the old handicrafts and traditional country activities are presented in the open air of the heritage park.

THE “MIODOBRANIE POD LIPOWCEM” DISTRICT HONEY FESTIVAL

– this event propagates apiarian traditions. In the heritage park in Wygiełzów, apiarian associations from the Western Małopolska are presented, The event also includes contests for children, an apiary contest, and the performances of the Farmer’s Wives’ Associations.

THE SABBATH OF WITCHES AND SORCERESS

–the Lipowiec Castle – this event takes its participants in the world of illusion and magic. Disguised participants take part in the contest for the largest witch hat and for the Miss Witch.

“ZIEMNIACZYSKO POD LIPOWCEM”

– during this event the major dish from the district of Chrzanów is promoted, namely the “ziemniaki po cabańsku” [Cioban potatoes]. Also, other local and traditional delicacies are prepared by the Farmer’s Wives’ Associations. Guests can participate in workshops, handicraft shows prepared by local artists, games and contests for children and adults. During the event, local artist appear on the stage.

TURNIEJ RYCERSKI

– impreza na zamku Lipowiec, na której prezentują się grupy rekonstrukcyjne zajmujące się odtwarzaniem scen bitewnych rycerstwa, a także życia codziennego w średniowieczu. Dla gości organizowane są różnego rodzaju zabawy i widowiska.

„STRZELANKA ALWERNIJSKA”

– Klasztor oo. Bernardynów w Alwerni - nazwa „Strzelanka Alwernijska” pochodzi od dawnego zwyczaju strzelania z moździerzy - Odpust ku czci Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa organizowany jest w niedzielę po Bożym Ciele.

„HERODY” – MAŁOPOLSKI PRZEGLĄD GRUP KOŁĘDNICZYCH

– MOKSiR Chrzanów, Plac Tysiąclecia w Chrzanowie - celem przedsięwzięcia jest podtrzymywanie tradycyjnej formy kołędowania na własnej wsi i okolicy w okresie świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

OGÓLNOPOLSKI FESTIWAL PIOSENKI I TAŃCA „CHRZANOWSKA LOKOMOTYWA ARTYSTYCZNA”

– MOKSiR Chrzanów – podczas imprezy prezentują się soliści, zespoły artystyczne prezentujące różne formy wokalne-taneczne oraz programy tańca nowoczesnego i współczesnego, formacje tańca towarzyskiego, a także zespoły integracyjne, zespoły z warsztatów terapii zajęciowej, szkół specjalnych, instytucji kultury, placówek wychowania pozaszkolnego.

FESTIWAL OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - DOMEK ARTYSTÓW WSZELAKICH

– Powiatowy Dom Pomocy Społecznej w Płazie, impreza propagująca twórczość artystyczną osób niepełnosprawnych. Podczas przedsięwzięcia organizowane są warsztaty malarskie, plastyczne, rękodzielnicze odbywają się również występy zespołów teatralnych, muzycznych, wokalnych i tanecznych.

THE KNIGHT TOURNAMENT

– the event on the Lipowiec Castle, during which reenactment groups present battles of knights and everyday life in the Middle Ages. There are various kind of attractions and shows prepared for the visitors.

“STRZELANKA ALWERNIJSKA” [ALWERNIA SHOOTING]

– the Bernardine Monastery in Alwernia - the name „Alwernia Shooting” comes from the old custom of firing mortars – The church fair in honour of the Most Holy Body and Blood of Christ is organized on the Sunday after the Corpus Christi.

THE “HERODY” MAŁOPOLSKA REVIEW OF CAROL GROUPS

– the MOKSiR Chrzanów, Plac Tysiąclecia Square in Chrzanów – the aim of this enterprise is maintaining the traditional form of carolling in the village and its neighbourhood during the Christmas and the New Year.

THE “CHRZANOWSKA LOKOMOTYWA ARTYSTYCZNA” NATIONAL SONG AND DANCE FESTIVAL

– MOKSiR Chrzanów – the event shows soloists, artistic groups presenting various singing and dancing forms, and modern dance programs, as well as ballroom dance formations, integration groups, and groups from occupational therapy workshops, special schools, cultural institutions, and extra-school education institutions.

THE “DOMEK ARTYSTÓW WSZELAKICH” FESTIVAL OF THE DISABLED

– the District Nursing Home in Płaza, this event propagates the artistic activity of the disabled people. During this enterprise, painting, art, and handicraft workshops are organized. Also, there are performances of dramatic, music, singing, and dancing groups.

LIBIĄSKA BIESIADA PATRIOTYCZNA

– przedsięwzięcie organizowane z okazji Dnia Niepodległości, każdego roku impreza posiada inny temat przewodni.

THE LIBIĄŻ PATRIOTIC BANQUET

– an event organized on the occasion of the Independence Day. Each year, the event has a different central theme.

DOMY I INSTYTUCJE KULTURY / COMMUNITY CENTERS AND CULTURAL INSTITUTIONS

Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie

/ The Municipal Centre of Culture, Sport, and Recreation in Chrzanów,

ul. Broniewskiego 4, 32-500 Chrzanów, tel. 32 623 30 86, fax: 32 623 40 22,

e-mail: moksir-chrzanow@wp.pl, www.moksir.chrzanow.pl

Trzebińskie Centrum Kultury / The Trzebinia Culture Centre,

ul. Kościuszki 74, 32-540 Trzebinia, tel. 32 612 14 9732 612 16 02,

fax: 32 611 06 21, www.tck.trzebinia.pl

Dwór Zieleniewskich/ The Zieleniewskis Manor,

ul. J. Piłsudskiego 47a, 32 - 540 Trzebinia, tel. 032 612 23 68, e-mail (administracja):

dwor@dwor.trzebinia.pl, www.dwor.trzebinia.pl

Libiąskie Centrum Kultury/ The Libiąż Culture Centre,

ul. Górnicza 1; 32-590 Libiąż, tel. 32 627 12 62, 32 627 37 10, 32 627 37 08, fax: 32 624 20 60,

e-mail: lck@libiaz.pl, www.lck.libiaz.pl

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Babicach/ The Communal Sports and Recreation Centre in Babice,

ul. Krakowska 47, 32-551 Babice, tel./fax. 32 613 40 94, e-mail: gokis@babice.pl, www.gokisbabice.npx.pl

Samorządowy Ośrodek Kultury w Alwerni/ The Local Government Culture Centre in Alwernia,

Rynek 3, 32 - 566 Alwernia , tel. 12 283 19 87, e-mail: sokalwernia@home.pl, www.sok.alwernia.pl

Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury w Trzebini/ The District Youth Community Centre in Trzebinia,

ul. Kościuszki 70, 72, 32-540 Trzebinia tel. 32 612 10 52, fax 32 611 50 54, e-mail: mdktrzebinia@o2.pl,

www.pmdk-trzebinia.pl

KINA W POWIECIE CHRZANOWSKIM / CINEMAS IN THE DISTRICT OF CHRZANÓW

Kino „Sztuka” w Chrzanowie/ The “Sztuka” cinema in Chrzanów, ul. Broniewskiego 4,32-500 Chrzanów

Kino „Sokół” w Trzebini/ The “Sokół” cinema in Trzebinia, ul. Kościuszki 74, 32-540 Trzebinia

Ale! Kino w Libiążu/ The “Ale! Kino” cinema in Libiąż, ul. Górnicza 1, 32-590 Libiąż

Do opracowania niniejszego folderu wykorzystano materiały archiwalne – zamieszczone na stronach internetowych oraz wydawnictwach informacyjnych: Powiatu Chrzanowskiego, Gminy Libiąż, Gminy Alwernia, Gminy Chrzanów, Gminy Babice oraz Gminy Trzebinia

Opracowanie:

*Wydział Promocji i Funduszy Pozabudżetowych
Starostwo Powiatowe w Chrzanowie,
ul. Partyzantów 2, 32-500 Chrzanów
tel. 32/ 625 79 00, fax. 32/ 625 79 04
e-mail: starostwo@powiat-chrzanowski.pl
www.powiat-chrzanowski.pl*

Skład: Kamil Celadyn

Druk: NEXO Drukarnia, www.nexo.pl

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Powiatu Chrzanowskiego pn. „Pakiet Turysty Chrzanowskiego” - przygotowanie i wydanie publikacji informacyjnych i materiałów promujących powiat chrzanowski, dofinansowanego ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 -2013, w ramach Działania 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” z zakresu małych projektów